

REFERAT

Telefonmøte i Fagrådet for geit

Tid:	Torsdag 22. mai kl. 10.00-12.00, 2014
Deltakere:	Sigurd Vikesland, Helga Kvamsås, Håkon Gjelstad, Hilde G. Marvik, Thor Blichfeldt, Tormod Ådnøy, Ingrid Østensen (sekretær)
Forfall:	Tone Edland (leder)

Innhold

Sak 1/14	Innkalling og saksliste	2
Sak 2/14	Referat fra møtet i Fagrådet for geit 28. november 2013	2
Sak 3/14	Verdisatser for geit og kje	2
Sak 4/14	Revidering av regler for tildeling av avlsstatuett for beste bukk	3
Sak 5/14	Seminbukkinntaket 2014	4
Sak 6/14	Revidering av regelverket for avlsbesetningene	5
Sak 7/14	Kaseingen – foreløpig status	6
Sak 8/14	Jurvurderingskampanje-foreløpig status	7
Sak 9/14	Orienteringssaker	8
Sak 10/14	Neste møte Fagrådet	8
Sak 11/14	Eventuelt	8

Sak 1/14 Innkalling og saksliste

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

Sak 2/14 Referat fra møtet i Fagrådet for geit 28. november 2013

Dokument som fulgte saken:

- Referat fra møtet i Fagrådet for geit 28. november 2013

Følgende sak ble fulgt opp fra forrige møte:

- Sak 20/13 Statuett for beste bukk
Tatt opp i sak 4/14 Revidering av regler for tildeling av avlsstatuett for beste bukk.

Følgende saker ble fulgt opp fra møtet i oktober 2013:

- Sak 16/13 Eventuelt a) Elektroniske øremerker og Husdyrkontrollen.
Tatt opp i sak 9/14 Orienteringssaker a) Svarbrev fra TINE Rådgiving, Geitkontrollen.
- Sak 7/13 Handlingsplan og budsjett 2014 - jurvurderingskampanje
Tatt opp i sak 8/14 Jurvurderingskampanje- foreløpig status

Vedtak:

Referatet fra møtet i Fagrådet for 28. november 2013 godkjennes.

Sak 3/14 Verdisatser for geit og kje

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Dokumenter som fulgte saken:

- Brev fra Sogn og Fjordane Sau og Geit datert 28.03.13
- Epost- svar fra Arne Flatebø
- NSGs verdisatser for kje og melkegeit 2013

Saksutredning:

NSG beregner veiledende verdisatser for småfe en gang i året med utgangspunkt i jordbruksavtalen. Verdisatsene brukes i tilfeller der enkeltdyr eller en liten gruppe dyr for eksempel blir kjørt i hjel eller drept av hund.

I et brev fra Sogn og Fjordane Sau og Geit mener de at verdisatsen på kje er for lav. I tillegg påpeker de at det bør tas hensyn til at nye dyr skal rekrutteres fra egen besetning, ikke kjøpes inn som livdyr med tanke på smitterisiko osv.

Dagens verdisatser på kje er utarbeidet med bakgrunn i kjøttverdien og deretter doblet, som da skal tilsvare livdyrtillegget.

Fagrådet har tidligere oppnevnt ei arbeidsgruppe som har jobbet med livdyrpriser. Denne arbeidsgruppa bør få mandat av Fagrådet til å se på om verdisatsen på kje er for lav.

Under drøftingen:

Fagrådet mener at verdisatsen på kje generelt er for lav. Det bør tas hensyn til om det er livdyr som inngår i kjøttproduksjon eller melkeproduksjon når verdisatser på kje vurderes.

Vedtak:

Arbeidsgruppa tar for seg om verdisatsen på kje er for lav og legger fram sine forslag ved neste møte i Fagrådet for geit.

Sak 4/14 Revidering av regler for tildeling av avlsstatuett for beste bukk

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

På forrige møte ble det bestemt at reglene for tildeling av avlsstatuetten for beste bukk burde revideres.

Reglene for tildeling av avlsstatuetten er i dag som følger:

“Avlsstatuetten tildeles oppdretter av den bukken som ved indeksberegningen i november det året bukken er omlag 4 år gammel (kåringår + 3), oppnår høyeste avlsindeks. Gjeldene krav til antall døtre med registreringer for å bli avkomsgranska og få en offisiell indeks må være oppfylt.

Dersom det er flere bukker som får den samme beste avlsindeksen, blir den bukken som har flest døtre bak avlsindeksen rangert først”.

Styret i NSG vedtok i forbindelse med tildeling av avlsstatuetten for beste bukk i 2013 at det skal være et kriterium at oppdretter er medlem i NSG for å få avlsstatuetten (Styreprotokoll sak 3/14).

Dette må innarbeides i nytt regelverk.

Følgende momenter ble diskutert og tatt stilling til i Fagrådet:

1. Oppdretter av bukken må ikke være aktiv gårdbruker i tida fra bukken får offisiell indeks (2,5 år) til det er aktuelt at oppdretter får tildelt statuett (bukken er 4 år gammel)
2. Det er kun avlsbesetninger som kan få tildelt avlsstatuetten. Bukken må komme fra en avlsbesetning og må være avkomsgransket
3. Avlsstatuetten skal tildeles en årgang og eldre, og det er ikke mulig å få tildelt avlsstatuetten flere ganger for samme bukk
4. Kriterier for poenglikhet endres, ved poenglikhet er det den bukken som har flest analyser bak avlsindeksen som blir rangert først

5. Bukken må være i live når den får offentlig indeks eller vært tatt inn til semin

Vedtak:

Administrasjonen utarbeider nye regler for tildeling av avlsstatuetten for beste bukk ut ifra hva som ble bestemt i møtet, og disse blir lagt fram på neste møte for endelig godkjenning.

Sak 5/14 Seminbukkinntaket 2014

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Det er utfordrende å finne gode seminbukkkandidater i forbindelse med årets bukkeinntak. Kandidatlista bærer preg av at:

- mange av de beste avkomsgranska bukkene er slakta i siste innsjutt av saneringa
- flere av bukkene som hevder seg har 2008580 Balder som far og er derfor uaktuelle på grunn av innavlsproblematikk

Vi har søkt Mattilsynet om godkjenning på følgende åtte potensielle seminbukkkandidater, alle fra sanerte besetninger og de er avkomsgranska (de med uoffisiell indeks skal få off. indeks i juni).

Kåringsnr.	Navn	Avlsverdi	Kas.-status	Far	Farfar	Morfar
2011148	BROKKEN	143	5	2006475 JØLSTRING	2002614 BRUNO	2007701 ARNE
2012151	KONG HALLVARD	141	5	2008580 BALDER	2007701 ARNE	2006295 SPERLEGUT
2011316	MARKHUS	138	2	2010173 TØRRES-TO	2006475 JØLSTRING	2007325
2012130	BRAKAR	134	5	2006910 BABAKAR B574		2006475 JØLSTRING
2011456	KNERTEN	132	5	2010562 TULLBALL	2009262 MUSIN	2007052 MILORUGGEN
2012302	SYLFEST	130	5	2011331 SØLVPILEN	2010422 ASKEPRINS	2002407 KNOLL
2011183	RUGGIS	129	5	2008596 MARCELL	1999991 PLAYBOY P548	2006120 HORNMAN
2012247	BLAKKEN	129	5	2009153 TORE	2001998 TRIBORD T159	2007184

Vi ønsker i utgangspunktet å ta inn disse åtte bukkene under forutsetning av at Mattilsynet godkjenner dem, at indeksen ikke faller vesentlig under 129 i indeksskjøringen i juni eller at de har eventuelle lyter.

I 2012 tok vi inn seks ungbukker til gransking via semin og det er kun en bukk som hevder seg, 2012188 BOZON, med en avlsindeks på 128. Denne er nå satt i salg og vil bli presentert i seminkatalogen som ny avkomsgranska bukk.

Under drøftingen:

I seminkatalogen skal det opplyses om at bukken 2011148 BROKKEN er født med navlebrokk, men at ingen av døtrene eller barnebarna har tegn til brokk. Bukken 2012247 BLAKKEN tas inn til semin hvis avlsverdien stiger betraktelig ved juni-beregningen.

Vedtak:

Informasjonen om årets semininntak tas til orientering.

Sak 6/14 Revidering av regelverket for avlsbesetningene

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Dokument som fulgte saken:

- Regelverk for NSGs avlsbesetninger

Saksutredning:Seminkrav

I regelverket står følgende om krav til semin:

«3.3.7 Semin

Semin har to hovedformål:

- Rekruttering av neste generasjon prøvebukker
- Påsett av geitkje som gir genetiske bånd mellom avlsbesetningene

Avlsbesetningen som gransker i en flokk skal hvert år bruke semin i et slikt omfang at det er minst 3 døtre etter semin i hver ny årgang med påsatte geiter.

I avlsbesetninger som samarbeider om gransking, skal alle besetningene inseminere. Hvert år skal det brukes semin i et slikt omfang at det er minst 6 døtre etter semin i hver ny årgang med påsatte geiter⁵ fordelt på besetningene.

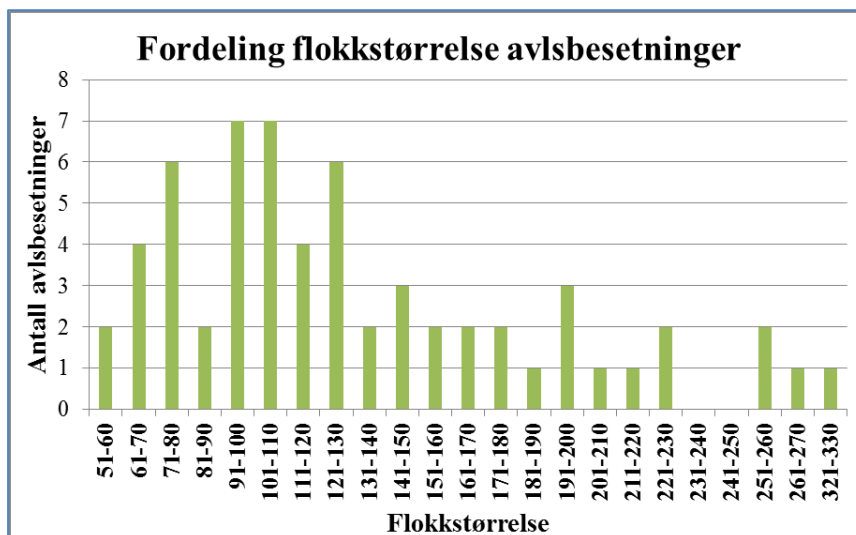
Bukkeringer skal hvert år bruke semin i et slikt omfang at det er minst 6 døtre etter semin i hver ny årgang med påsatte geiter fordelt på minst 2 besetninger.

Semindøtrene må komme i produksjon og få registrert minst en melkekontroll med melkeanalyse samt ha jur- og utmelkingsvurdering for å telles med.»

Påsett av geitkje med seminfar er et viktig avlstiltak med tanke på å styrke de genetiske båndene avlsbesetningene seg imellom, slik at avlsindeksene kan sammenlignes på tvers av besetningene.

Seminkravet vi har i dag er svært beskjedent og vi tar ikke hensyn til flokkstørrelse.

Flokkstørrelsen i avlsbesetningene varierer mye, fra ca. 50 dyr til over 300. I gjennomsnitt er flokkstørrelsen 135 geiter, mens medianen er 119 geiter.



Under drøftingen:

Følgende nye seminkrav ble vedtatt på møtet:

1-100 årsgeiter: minst 3 påsatte døtre etter semin i årgangen

101-200 årsgeiter: minst 4 påsatte døtre etter semin i årgangen

Over 200 årsgeiter: minst 5 påsatte døtre etter semin i årgangen

En bukkering må ha minst ei påsatt semindatter per medlem i ringen og semindøtrene må være spredt på minst halvparten av besetningene.

Seminkravet gjelder fra og med 2015-årgangen.

Vedtak:

Administrasjonen utarbeider ny tekst om seminkrav i regelverket for NSGs avlsbesetninger ut ifra hva som blir bestemt i møtet.

Sak 7/14 Kaseingen – foreløpig status

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Alternative prøvetakingsmetoder – svaber

Fire produsenter har testet ut svaber for innsamling av DNA til genotyping. Det ble tatt ut prøver både fra munn og nese.

Resultatene er gode, det ser ut til at svaber fungerer like bra som blodprøver.

Forutsatt at svaber ikke er dyrere enn blod å analysere, samt at de ikke er for dyre å kjøpe inn, vil vi fra neste år tilby produsenter å sende inn prøver for gentesting enten fra svaber eller blod.

Foreløpig oversikt kaseingenstatus alle bukkekje

Det er gjennomført seks av totalt åtte analyserunder for kaseingentesting i år. Så langt er det 90 produsenter som har gentesta 734 bukkekje. Fordelingen er som følger:

Ikke-null*Ikke-null:	65 % (478)
Ikke-null*Null:	33 % (244)
Null*Null:	1 % (12)

Sammenlignet med 2013 er det per 1. mai 2014 testa omkring 70 flere bukkekje. Andelen bukkekje med genstatus Ikke-null*Ikke-null har økt med 9 % - poeng fra året før.

I løpet av vinteren og våren har jeg sendt ut tre oppdaterte lister over produsenter som har gentesta bukker til rådgiverne i TINE. Dette for at de i større grad skal kunne få sine produsenter til å genteste bukkekje.

Vedtak:

Informasjonen om kaseingentesting tas til orientering.

Sak 8/14 Jurvurderingskampanje-foreløpig status

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

I samarbeid med TINE har vi hittil i år gjennomført åtte jurvurderingskurs. Følgende kurs har blitt arrangert:

- 4 i Indre Sogn
- 1 i Hordaland
- 1 i Telemark
- 1 i Østerdalen
- 1 i Sør-Gudbrandsdalen

Hallingdal og Valdres har også hatt jurvurderingskurs, men ikke i samarbeid med NSG.

Det har til sammen vært 40 bruk som har vært representert på de åtte møtene vi har gjennomført. Det er stor variasjon i oppslutning på møtene i de forskjellige delene av landet, men i gjennomsnitt har 50 % av inviterte bruk deltatt.

Tilbakemeldingene på kurset er utelukkende positive, mange ser viktigheten av å dømme jur.

Vi vil gjennomføre flere jurvurderingskurs i høst, et kurs i Sogn og Fjordane i august, kurs i Troms i september (antagelig fire) og kurs i Rogaland jan/feb 2015.

Vedtak:

Informasjonen om jurvurderingskampanjen tas til orientering.

Sak 9/14 Orienteringssaker

a) Svarbrev fra TINE Rådgiving, Geitkontrollen

Etter sist møte sendte administrasjonen et brev til TINE Rådgiving vedrørende Geitkontrollen og elektroniske øremerker (5 sifre). Svarbrevet fra TINE var vedlagt sakspapirene. TINE vil informere geiteholderne om hvordan de skal forholde seg til Geitkontrollen når geiter har elektronisk øremerke.

b) Import av fransk alpin sæd

Vi har mottatt 200 doser sæd fra Frankrike fra fire forskjellige bukker. Alle dosene er forhåndsreservert og fordelt på 18 avlsbesetninger og Beiarb bukkering.

Sak 10/14 Neste møte Fagrådet

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Fagrådet for geit bør ha et todagers fysisk møte på høsten.

Forslag til dato for fysisk møte i Fagrådet for geit på Gardermoen, 2 dager.

- Mandag 13. – tirsdag 14. oktober i forbindelse med representantskapsmøte

Vedtak:

Neste møte i Fagrådet for geit blir mandag 13. – tirsdag 14. oktober.

Sak 11/14 Eventuelt